

31. Varstvo hmelja - 30.04.2024 09:13 - Zaključeno

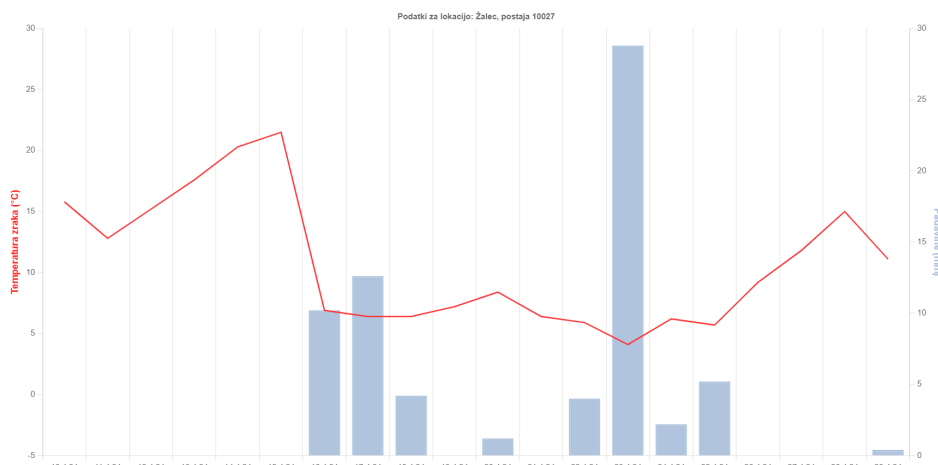
Vremenske razmere ter rast in razvoj hmelja (M. Rak Cizej)

V zadnjih 14 dneh smo bili priča velikemu vremenskemu preobratu. Po zelo toplem začetku aprila je sledila izredna ohladitev s povp. dnevnimi temperaturami okrog 5°C (slika 1). Priča smo bili tudi negativnim temperaturam, ki so bile na posameznih lokacijah več dni zapored blizu -2°C (preglednica 1). Nizke temperature so imele velik vpliv predvsem v prvo- in drugo letnih nasadih hmelja; negativno so vplivale na rast in razvoj hmelja, ki se je zaustavil. Tudi starejši nasadi hmelja, predvsem pri sorti AU, so svetlo rumene barve listov v večini primerov posledica nizkih temperatur.

Preglednica 1: Minimalne temperature zraka na posameznih lokacijah **Agrometeorološki portal** (<http://agromet.mkgp.gov.si/>)

Datum	Tmin. (Žalec)	Tmin. (Ojstriška vas)	Tmin. (Latkova vas)	Tmin. (Škofja vas)	Tmin. (Radlje ob Dravi)	Tmin. (Moškanjci)
10.04.2024	10,9	8	11	8,6	8,4	8,1
11.04.2024	5,2	3,7	4,6	4	4,8	4,3
12.04.2024	6,8	5,1	6,4	4,8	5,4	5
13.04.2024	8,1	6,9	8,5	6,9	7,6	6,4
14.04.2024	9,1	7,8	9,4	7,3	8,4	7,8
15.04.2024	16,1	16,3	16,2	11,4	9,9	14,4
16.04.2024	0,4	-0,1	0,9	-0,9	0,8	2,1
17.04.2024	0	-1,8	-0,7	0,2	2,5	0,4
18.04.2024	3,6	1	2,3	3	3,1	1,1
19.04.2024	-0,1	-1,4	0	0,9	1,3	0,3
20.04.2024	2,6	0,9	1,9	1,2	1,4	3,5
21.04.2024	0,2	-1,5	-0,5	-1,9	-1,5	-0,8
22.04.2024	-0,5	-1,8	-1	-2,1	-0,8	-1,8
23.04.2024	2	0,6	1,9	1,1	0,5	3,3
24.04.2024	4,2	3,1	3,6	2,8	0,5	4
25.04.2024	3,9	2,9	3,8	3,6	1,7	3,1
Št. dni z neg. temp.	2	5	2	3	2	2

Trenutno je temperatura tal na 10 cm dosegla 16 °C. Tla so dovolj vlažna, saj je v zadnjem obdobju 10 dni zapadla zajetna količina padavin; Latkova vas – 76,6 mm, Ojstriška vas – 71,6 mm, Škofja vas – 68,6 mm, Žalec – 65 mm, Radlje ob Dravi – 52,2 mm in Moškanjci – 60,5 mm. Glede na napovedano toplejše obdobje, pričakujemo pospešeno rast hmelja, ki je sedaj zelo neenakomerna in sicer je pri sorti AU v povp. razvitih 3-5 parov listov (BBCH13-15), CEL ima v povprečju 2-3 para listov (BBCH 12-13), pri SG je opazen 1-2 para listov (BBCH 11-12).

Slika 1: Povp. tem. zraka in količina padavin na lokaciji Žalec (od 10.4. do 29.4.2024); vir: **Agrometeorološki portal** (<http://agromet.mkgp.gov.si/>)

Primarna okužba hmeljeve peronospore (M. Rak Cizej)

Glede na preteklo hladno obdobje, so bili ugodni pogoji za pojav kuštavih poganjkov kot posledica primarne okužbe hmeljeve peronospore. Kot smo vas že obvestili v HI št. 3, ko opazite presežen prag 3 % okuženih rastlin (na njih prisotni kuštravi poganjki), je potrebno uporabiti ustrezen fungicid za zatiranje primarne okužbe hmeljeve peronospore.

Za zatiranje primarne okužbe hmeljeve peronospore imate na razpolago a.s. fasetil - Al (**Aliette flash**), in fasetil – Al + fluopikolid (**Profiler**). Za pripravek Profiler je sedaj skrajni čas za njegovo uporabo, saj ga smete uporabiti, ko ima hmelj razvit tretji par listov do faze razvitega petega para listov (BBCH 13-15) in sicer v odmerku 1,125 g Profiler/rastlino oziroma **maks. 2,25 kg/ha**.

V večini primerov pa boste zatirali primarno okužbo hmeljeve peronospore s fungicidom Aliette flash **foliarno (preko lista) v 0,25 % konc. in sicer po napeljavi poganjkov (BBCH 15-30)**. Za uspešno učinkovitost Aliette flash uporabite 2-krat v razmiku 7-10 dni. Poraba vode je za vsak meter višine hmelja 300 do 400 l.

Hmeljev bolhač (M. Rak Cizej)

Hmeljev bolhač je bil prisoten že v začetku aprila, glede na hladno obdobje zadnjih 10 dni se je malo »potuhnili«, te dni pa je množično prisoten predvsem na prvoletnih in drugoletnih nasadih, kjer že povzroča precejšnjo gospodarsko škodo. Na posamični mladi rastlini hmelja je mogoče zaznati tudi preko 10 bolhačev. Bolhači so prisotni predvsem na lokacijah, kjer je bil hmelj poškodovan od nizkih temperatur in slabše prirašča. Kljub še vedno hladnejšim jutrom, se čez dan primerno ogreje, posledično je hmeljev bolhač zelo aktiven. Natančno pregledajte nasade in v primeru njegove prisotnosti, pravočasno ukrepate. Za zatiranje hmeljevega bolhača sta na seznamu dovoljenih sredstev kontaktna insekticida **Asset five** (a.s. piretrin) in **Karate Zeon 5 CS** (lambda-cihalotrin) (preglednica 2).

Pripravek Exirel (ciantraniliprol) še vedno nima znanih izvoznih toleranc za Ameriko, zato je njegova uporaba omejena. Pri vseh navedenih sredstvih, predvsem pri majhnih-prvolenih rastlinah, se bolj kot odmerkov/ha poslužujte koncentracije.

Preglednica 2: Registrirani insekticidi za zatiranje hmeljevega bolhača (Psylliodes attenuatus)

Pripravek	Aktivna snov	Razvrstitev po IRAC (koda)	Konc./odmerek	Karenca (dni)	Maksimalno število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in (2. reda) v m	
						Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Karate Zeon 5 CS MU	lambda-cihalotrin	3A	0,25 l/ha (0,007-0,01 %)	21	2-krat	40	20
Asset five MU, EKO	piretrin	3A	0,96 l/ha (0,096 %)	zagotovljena s časom uporabe	3-krat	20	
Exirel MU**	ciantraniliprol	28	0,75 l/ha (0,075 %)	zagotovljena s časom uporabe	1-krat	15	

*Pripravek Asset five se sme uporabiti na hmelju 3-krat v razmaku 7 dni in sicer **do cvetenja hmelja**. Pripravek ima dovoljenje tudi v **EKO pridelavi**.

Pripravek **Exirel nimam znanih izvoznih toleranc za Ameriko, zato je njegova uporaba omejena. Uporaba je predpisana od **BBCH 11-19**.

MU – manjša uporaba: učinkovitost in fitotoksičnost sredstva pri uporabi na hmelju ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo (učinkovitost in fitotoksičnost) tega sredstva prevzame uporabnik.

V tem času boste preprečili škodo, ki jo povzročajo bolhači, če hmelju omogočite hitrejšo rast in razvoj z uporabo npr. foliarnih gnojil, biostimulantov, alg, aminokislin, posledično hmelj »uide« kritični fazi, kjer bi bolhači lahko povzročili večjo gospodarsko škodo.

OPOZORILO: Pri izvajanju različnih agrotehničnih ukrepov v hmeljiščih kot je predčiščenje in napeljava poganjkov hmelja redno razkužujte orodje (motike, nože, idr.). Pri obdelavi hmeljišč (kultiviranje- čistite ostanke zemlje) in uporabite razkužilo Viroidid (2 % konc.), da preprečite širjenje verticilijske uvelosti hmelja in hude viroidne zakrnelost hmelja. Podrobne informacije so navedene v HI št. 2.

Datum objave obvestila: 30.04.2024 09:13
Obvestilo prognostičnega centra: Celjska in Koroška regija/Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije
Objavil/a: Rak Cizej Magda
Pripravila: **Magda Rak Cizej**
Seznam registriranih FFS